

Izhaja ob 4 zjutraj.
Stane celoletno . . 240 K
mesečno 20 .
za inozemstvo . . 600 .
—
Oglasi za vsak mm višine
stolpca (58 mm) . . 1 K
mali oglasi do 30 mm
stolpca (58 mm) . . 1 .

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Uredništvo:
Miklošičeva cesta št. 16/5
Telefon št. 72
Upravištvo:
Ljubljanska ulica št. 4
Telefon št. 36.
Račun kr. pošt. ček urada
št. 11.842.

Ljubljana, 6. februarja.

Habemus papam. Danes dopoldne je bil izvoljen za papeža milanski nadškof kardinal Achille Ratti, ki je sprejel ime Pij XI.

Politični pomen izvolitve kardinala Rattija je nad vse jasen. Novi pontifik maximus ga je demonstrativno poudaril pri prvem svojem nastopu kot poglavar katoliške cerkve. V očitnem nasprotju s intransigentno tradicijo Pija IX. se je pokazal na veliki loggii in ob velikanskih manifestacijah rimskega prebivalstva ter pred vojaško parado svoje nobelgarde in kraljeve italijanske vojske je podelil svoj papeški blagoslov, ki ga je Rim sprejel tokrat ne kot zastopnik katoliškega sveta, temveč kot prestolnica italijanskega kraljestva.

Papež Pij XI. je izbran iz sredine italofilske trojice Maffi, Gasparri, Ratti, kot najmanj eksponiran, a pri tem strogo nacionalen cerkveni politik. Kot nadškof v Milanu je igral jako veliko politično vlogo. Šele začetkom svetovne vojne je Benedikt XV. popolnoma odpravil strogo prepoved Pija IX., ki je italijanskim katolikom zabranila vsako udeležbo na državnem političnem življenju ter predpisala vernikom trajno abstinenco glede izvrševanja aktivne in pasivne volilne pravice za rijski parlament. Pijev politični boj kot italijanske vlade je bil s tem preklican. Posledica je bila organizacija laške klerikalne stranke, ki se je pod vodstvom dona Sturza kot PPI, partito popolare italiano, krčeno torej po preizkušenem receptu klerikalnih strank v drugih deželah, kot »ljubka stranka«, razvila v mogočen političen faktor Italije. Ratti je bil v mnogem oziru posrednik med stranko in Vatikanom, kakor je na drugi strani gojil intimne stike s italijanskimi vladnimi krogi ter bil dostikrat posrednik med Vatikanom in Kvirinalom. Novi papež je torej pravi politični dedič svojega predhodnika in Italija sme biti zadovoljna. Legenda o vatikanskem jetniku je pri kraju. Razdrli so jo tisti, ki so jo ustvarili in trijumf posvetnega Rima je popoln.

Kardinal Ratti je dobil tudi glasove francoskih petih porporatov. Nikdar ni skrivaj svojih posebnih simpatij za Francoze in kardinal Mercier je njegov osebni prijatelj. Francoski poslanik pri Vatikanu in francoska politika vobče je od vsega začetka podpirala njegovo kandidaturo — Francija je iz razlogov koncentracije konservativizma po vojni bistveno spremenila svojo vatikansko politiko iz dobe Combesove. Vatikanski poslanik Journat se je pred sestankom konklave izjavil, da pušča francoska vlada seveda francoskim kardinalom proste roke, vendar smatra, da »novi papež v sedanjih evropskih razmerah ne more biti zgolj verski glavar, temveč da mora biti sredi obsega nemira na straži in da se udeležuje javnega življenja v smislu potrebe naše dobe.« In kardinal Ratti se je 1. februarja izjavil dopisniku nekega francoskega lista o nalogah novega papeža: Glavno je, da se nadaljuje politika Benedikta XV.

Cerkev je z Benediktom krenila na nova potoja. Po propadu habshurske monarhije se pomika sedež klerikalne moči v Italijo, kjer se PPI z napoli boljševičkim agitacijskim programom vedno bolj pomika na prvo politično mesto, da kot vladajoča večina ustvari novo trdnjavo konservativizma. Na drugi način se tako vračajo Vatikanu znova stare slave in Sveta Stolica naj zopet vodi Rim, ne več kot nasprotnica, temveč kot mogočna zaveznica njegove posvetne nacionalne dinastije.

Novi papež si je nadel ime svojega prednika Pija. Malahijevo proročanstvo je Piju X. dalo priimek ignis ardens, goreči ogenj. Piju XI. na filioz intrepida, reistrašena vera. Sorodnost obeh priimkov je bila gotovo morda najna pri izlozi imena, ki je v zgodovini papežev pogosto značilo epoko cerkvenega fanatizma. Fanatik cerkvene politike v novi Benediktovi smeri — to hoče biti očitno Pij XI.

INTREPELACIJA O POŽIGU BARKOVJANSKEGA NARODNEGA DOMA.

Trst, 6. februarja. (Izv.) Državni podtajnik je pisмено odgovoril na interpelacijo poslancev Polgarskega doma, da so odredile oblasti vse potrebno za zaščito slovenskih naprav v Barkovljah in za prostoro delegacije SLS. »Elinosti« itd., da pa je prišel napad na barkovljanski »Narodni dom« nepričakovano. Resnica pa je, da so prišli orožniki, ki so bili takoj obveščeni, na lice mesta točno takrat, ko so bili že vsi požigaleci na varnem. Slabi izgovori! (Uredn.)

Novi papež Pij XI.

RIM, 6. februarja. (Izv.) Danes predpoldne je bil izvoljen za papeža milanski nadškof kardinal Achille Ratti, ki si je nadel ime Pij XI.

Rim, 6. februarja. (Izv.) Danes je bil četrti dan konklave. Prve tri dni sta se vršili po dve glasovanji na dan, ena dopoldne, ena popoldne. Na današnjem predpoldanskim, t. j. sedmem glasovanju je končno padla odločitev s kompromisom. Združili so se vsi »konkiliantisti« (Gasparrijevci), podprti od Francozov, ter so namesto na Maffija, združili vse glasove na njegovega somišljenika Rattija, dočim so Nemci potegnili z intransigentnimi pristasi stare struje. Na Rattija je odpadlo po do sedaj še nepotrebnih vesteh 41 glasov, kar pomeni veliko zmago italijanskega vladnega kandidata s francosko podporo.

Rim, 6. februarja. (Izv.) Opoldne se je bliskovito razširila po Rimu novica, da se bo papež pokazal množici na zunanjem balkonu Vatikana. S klicem »papež pride«, so se pričeli ljudje navzlic deževnemu vremenu zgrinjati pred šentpetrsko baziliko. Stari ljudje so poklekli sredi blata in se trkali na prsi. Nastala je nevarna gnača, v kateri je šele vojaštvo napravilo red s kordoni. Pred pritiskom množice so morali vsi fotografi rešiti svoje aparate za kordon. Čakajoče množice se je pa polastila neke vrste zamaknenost.

Papeževa nobelgarda je zasedla v veliki uniformi s helebardami eno stran ograje, reče grenadijeri italijanske armade pa drugo stran. Na temnem ozadju pa so v tem hipu postavili veliki zlati papežev križ. Od vseh kardinalov obdan, se na to prikaže papež na zunanji loggii, oblečen v svoj beli ornat, z belo čepico, široko

Mala antanta zahteva nedotakljivost mirovnihi pogodb

UBLAZITEV ANGLEŠKO-FRANCOSKIH DIFERENC.

Pariz, 6. februarja. (Izv.) Londonski francoski poslanik Saint Aulaire je prišel danes v Pariz. Očividno se je pripravljal, da ta njegov prihod ni v zvezi z genovsko konferenco, ker je poslanik že pred nekaj dnevi dobil v London vladne instrukcije za svoja posvetovanja z angleško vlado.

Mala antanta to na konferenci v Genovi konstatirala nedotakljivost in neizpremenljivost mirovnihi pogodb v Saint Germainu, Trianonu in Neuillyju in postavila zahtevo, da se te tri mirovne pogodbe sploh ne smejo spraviti v nikakršno diskusijo.

Poincaré je zadnji četrtlet odgovoril na pismo lorda Curzona, ki mu je izročil angleški poslanik v Parizu

Železničarska stavka v Nemčiji

Berlin, 6. februarja. (Izv.) Klub pozivu vodstva koaliciranih prometnih organizacij se železničarski štrajk ne le ni končal, ampak se je tokom sobote in nedelje še razširil in poostiril. V Berlinu so se železničarjem pridružili mestni uslužbenci, ki so ustavili obratovanje v vseh mestnih zavodih. Trimilijonsko mesto je zato od večera zjutraj skoro brez vode, ker delujejo vodovodne naprave le v silno skrajnem obsegu. Plinarna ne posluje, elektrarna le deloma. Tudi mestne pekarnice stojé.

Danes dopoldne so se začela nova pogajanja med vlado in stavkajočimi. Nadaljujejo se še zvečer. Kakor se zatrjuje, pa je prišlo že do sporazuma in bo stavkovno vodstvo jutri zjutraj z novim preglasom pozvalo železničarje, naj se vrnejo na delo. Istočasno bo izdala tudi vlada proglas, v katerem bo pozvala vse stavkajoče, naj prevzamejo najkasneje do srede 8. febr. zjutraj svoje posle. Klor se do takrat ne bo vrnil na delo, se bo smatral, da je odpuščen iz službe.

Berlin, 6. februarja. (Izv.) Vsele stavke so zlati položaj v bolnicah posebno težaven. Nad 100 raznih težjih operacij je bilo onemogočenih, ker je nenadoma popolnoma prestal električni tok in obenem ni vodovod več deloval. Cela vrsta človeških življenj je prišla vsled tega v resno opasnost. Govorijo se, da je mnogo pacientov že tudi poleglo vsled nenadnega zamude v zadnjem trenutku. Največje težave so bile v porodnišnici.

Gledališča in kinematografi so zaprti, telefonski promet je silno omejen in deluje samo telefon za nužne državne govore, za časopise in za govore z zdravniški in lekarnami

Mariborski obrtniki za napredno koncentracijo

SIJAJNI OBRATNIŠKI DR. KUKOVCA.

Maribor, 6. februarja. (Izv.) Slovensko obrtniško društvo v Mariboru je sklicalo za danes zvečer velik obrtniški sestanek, na katerem je poročal poslanec dr. Kukovec, ki je v načelnurnem govoru temeljito poročal o vseh obrtniških vprašanjih, zlasti o potrebi uvoza in izvoza obrtniških surovin ter o povzligi obrtniške produkcije. Dalje je poročal poslanec Kukovec o zakonih, tiščih se obrtnišva, in o potrebi zaščite domače obrti. Dotaknil se je tudi potrebe koncentracije vseh naprednih narodnih sil, če se hoče koristiti domači obrti.

Obrtniško društvo bo njegov temeljiti in instruktivni govor razširilo med obrtniki.

Poslanec Kukovec je bil od zbranih zastopnikov obrtnišva aklamiran z naravnost navdušenimi ovacijami in je bila soglasno sprejeta od prisotnih Novaka predložena resolucija. Po govoru se je razvila daljša debata, ki je trajala vse do

Podobor za upravno razdelitev

Beograd, 6. februarja. (Izv.) Na današnji seji zakonodajnega odbora je bil izvoljen podobor 11 članov, ki mora v teku 12 dni izdelati poročilo o zakonskem predlogu o administrativni razdelitvi države. Predsednik odbora je Ljuba Jovanović, podpredsednik Timotijević, tajnik Drefenik. O 11 demokratov so izvoljeni v podobor Timotijević, Viller in Magovčević. V odboru so tudi posl. Kristan, Drefenik in za klerikalce Dulibić.

Ruske obmejne straže

Beograd, 6. febr. (Izv.) Na protest poslance Hohnjeca proti uporabi ruskih beguncev za obmejne straže, je odgovoril vojni minister pisмено poslancu Hohnjecu, da je tihotapstvo iz Slovenije v Avstrijo in Italijo, ki je pogre tako cvetelo, popolnoma prenehalo, odkar stoje na straži Rusi, ki opravljajo svojo službo povsem točno in vestno.

Na plenarni sobotni seji finančnega odbora, ki se je izpremenila potem v konferenco, je bil izrečen predlog, naj se prenese obmejne straže iz pristojnosti vojnega ministrstva v pristojnost finančnega ministrstva, nakar je finančni minister izrazil svoje mišljenje, da se lahko obmejne straže s svojih razpustijo, ker jih v splošnem ni več treba.

ODSEKI ZAKONODAJNEGA ODBORA.

Beograd, 6. februarja. (Izv.) Danes so se konstituirali ti le podobori zakonodajnega odbora: 1.) Podobor za zakon o ministrski odgovornosti: predsednik Ljuba Jovanović, podpredsednik D'vac, tajnik Miliković. 2.) Podobor za zakon o eksploataciji vodnih sil: predsednik Ebin Kristan, podpredsednik Agatonović, tajnik dr. Hrasnec. 3.) Podobor za zakon o šumah: predsed. Jovan Jovanović, podpredsednik Gjonović, tajnik Tranfilović.

IZ FINANČNEGA ODBORA.

Beograd, 6. februarja. (Izv.) Prva sekcija finančnega odbora je danes prelagala znižanje števila generalnih direktorij v finančnem ministstvu, katerih je bilo doslej štirinajst, dočim jih ima českoslovaško finančno ministstvo samo tri, in sicer za neposredne in za posredne davke ter za monopole.

ODSTOP DEMOKRATSKEGA POSLANCA.

Beograd, 6. februarja. (Izv.) Poslanec Života Stanković demokrat, je podal iz rodninskih ozlog ostavko na svoj poslanski mandat. Na njegovo mesto pride Miloš Rajković.

SPORAZUM MED ZEMLJORADNIKI IN RADIČEVCI?

Beograd, 6. februarja. (Izv.) Današnja »Trifuna« piše, da se je dosegel med zemljoradniki in Radičevci sporazum, da o prihodnjih volitvah postavijo skupno kandidatno listo.

NAŠI DIJAKI NA POLJSKEM.

Beograd, 6. februarja. (Izv.) Jugoslovanski dijaki, ki so zaradi visokega kurza češke krome zapustili praško univerzo in prispeji danes v Krakov, so bili tam prijetno sprejeti. Ti dijaki bodo svoje študije nadaljevali na krakovski univerzi

Razprava proti vidovdanskim atentatorjem

Beograd, 6. februarja. (Izv.) Danes se je nadaljevala razprava proti atentatorju Sečiju in drugom. Obravnava je bila izpolnjena s čitanjem aktov o komunistični akciji v Jugoslaviji, o Damantsteinovi aferi ital Prečitalo se je tudi poročilo vojnega ministrstva glede sirjenja boljševiške ideje v državi ter akti, ki se tičejo drja. Aleksandra, ki je na Dunaju vzdrževal zvezo z inozemskimi komunisti. Obravnava se nadaljuje jutri.

ČEŠKO POSOJILO AVSTRIJI.

Berlin, 6. februarja. (Izv.) Pogajanja med češkimi in avstrijskimi delegati o denarni pomoči Avstriji so z uspehom zaključena. Avstrija dobi od českoslovaške države posojilo 500 milijonov čeških kron, ki ga ima vrniti tokom 20 let. Da se olajša Avstriji sedanja slaba finančna situacija, dobi takoj 100 milijonov českoslovaških kron predjuma.

ČEŠKA RUDARSKA STAVKA

Pizno, 6. februarja. (Izv.) Delavstvo pizenskega okrožja ter delavstvo v Skodovih tvornicah bo jutri v znak solidarnosti s stavkajočimi rudarji dve uri stavkalo.

Praga, 6. februarja. (Izv.) Vlada je stavila rudarskim organizacijam in lastnikom rudnikov predlog, naj se sestavi razsodišče, ki bo preučevalo povzročanje cen živim in obliki v sorazmerju z zahtevami rudarjev po zvišanju plač. Generalna stavka itak ne bo dolgo trajala. V Leopoldovi Huti stavka 18 tisoč rudarjev.

BELGIJSKI POSLANEC ARETIRAN ZARADI DEFAVDAIJE.

Berlin, 6. februarja. (Izv.) Iz Bruslja poročajo, da je bil tankaj aretiran poslanec katoliške ljudske stranke, odvetoik Duyver, bivši upravitelj skvestiranih nemških posestev v Belgiji. Duyver je bil eden glavnih špekulantov na belgijskih in nizozemskih borzih. Špekuliral je tudi z denarjem skvestiranih posestev, imel je pa smolo in večno izgubljal. Na ta način je zapravil tudi poltretji milijon frankov pverjenega mu denarja in je bil zato silnoč zaradi defraudacije aretiran.

Aretacija je vzbudila v vsi Belgiji ogromno senzacijo, ker je Duyver igral v svoji stranki jako veliko ulogo.

SE DO VILJEM ZOPET OŽENIL?

Pariz, 6. februarja. (Izv.) V zadnjih dneh so prineli pariški listi ponovno vesti, da se bo bivši nemški cesar Viljem zopet poročil, in sicer z baronico Rochon. Pariški dopisnik lista »Chicago TriFune« je zaradi tega v nedeljo nalašč obiskal baronico Rochon, ki ga je res sprejela in mu na njegovo vprašanje zatrdila, da njej ni prav ničesar znanega, da bi jo Viljem vzel.

DIVJANJE ŠPANSKE BOLEZNI NA DUNAJU.

Dunaj, 6. februarja. (Izv.) Na Dunaju je zaradi gripe (španske bolezni) za teden dni zaprtih 238 šolskih razredov. V tednu od 29. januarja do 4. februarja je prijavljenih 1189 novih slučajev težkega obolenja. V prejšnjem tednu pa je bilo prijavljenih 2738 slučajev. Vendar to padanje števila po sodbi zdravnikov ne pomen upadanja epidemije. Od obolenih je v zadnjih dneh umrlo 25, in samo zadnje soboto je bilo nad 100 pokopov. Toliko jil ni izkazala statistika od zadnje velike epidemije španske bolezni v 1. 1918. dalje

Domače vesti

Ljuba Davidović je, kakor nam poročajo iz Beograda, odzdravil in bo mogel že te dni zopet zapustiti sobo. Ta vest bo gotovo obradovala mnoge prijatelje in spoštovalce voditelja naše stranke, častitega starine in zaslužnega državnika.

Polkrajnski namestnik gosp. Ivan Hribar je popolnoma okreval in od 6. februarja zopet redno uraduje.

Čelest min. financ v Ljubljani, dr. Karol Šavnik, je v soboto dne 11. t. m. službeno odpotoval v Beograd, koder se predvidoma povrne v desetih dneh.

Jubilej slovenskega stavca. V zagrebški tiskarni »Tipografija« je slavil v soboto 60letnico svojega dela stavca Tono Bavec, rojen leta 1847. Leta 1862. je vstopil kot vajenec v ljubljansko Egerjevo tiskarno, od leta 1889. dela neprestano pri zagrebški »Tipografiji«, ki je nastala iz prejšnje Granitzove tiskarne. Jubilar je še zdrav in čil.

Poroka. Včeraj se je poročil ljubljanski župan, odvetnik g. dr. Ljudevit Penč z gl. Cirilo Goljovo, mestno učiteljico v Ljubljani.

Pogreb profesorja Stojanovića. Pred kratkim je umrl v Parizu znani srbski učenjak profesor Stojanović. Pokojnik je bil sedaj prepeljan v Beograd, kjer se je vršil pogreb ob veliki udeležbi beograjske inteligence.

Smrtna kosa. V nedeljo je umrl v Ljubljani g. Fran Ksaver Souvan, brat finančnega prokuratorja dr. Huberta Souvana. Blaz mu spomin!

Umrl je v Mostarju zadet od srčne kapi poslanec fra Dlak Buntić. Bil je eden vodij hrvatske ljudske stranke v Hercegovini. Kot poslanec je pripadal jugoslovanskemu klubu.

Za dekana evangeljskih občin v Prekmurju je bil soglasno izvoljen g. Stefan Kováč, protestantski pastor v Murški Soboti.

Za občinskega gerenta v Mežli je imenovan na mesto nevarno obbolelega Franca Kosela, poestnik Anton Pratkanar.

Instalacija novega pravoslavnega škola Ireneja v Novem Sadu se vrši dne 9. febr. z velikimi svečanostmi.

Iz »Uradnega lista«. »Uradni list« št. 11 objavlja uredbu o sodnem postopku mešanega razsodišča, sestavljenega po členu 188 mirovne pogodbe v Neuillyju med našo državo in Bolgarsko, in pa razglasilo o žigosanju obveznic predložitelnih negaziranih posejil bivše avstro-ogrske menarčije.

Odobritev šolskih knjig. Pokrajinska uprava za Slovenijo je odobrila dr. Sturma »Francosko vadnico, I. letnik« in Josipa Westra »Slovensko čitanko za I. razred slovnih šol«.

Druga ali četrta kolona? Peskovo glasilo napreduje. Včasih je priobčevalo nasprotujoče si vesti na prvi in na tretji strani. Sedaj to dela že na isti strani v dveh kolonah. V nedeljski številki n. pr. zagovarja na 3. strani v drugi koloni ljubljansko blato, dokim na isti strani v četrty koloni udriha po blatu v Celju. Gospod Posek svoje blato vedno zagovarja.

Pravica opcijske v vojvodini. Novosadska »Zastava« javlja da se je opcijske pravice poslužilo v Vojvodini zelo malo drugorodcev. Tako je v novosadskem srezu optiralo skupaj le 181 oseb, ki so večinoma delavci, odpuščeni železničarji in poštini uradniki. Optirali so večinoma za Madžarsko. Večina tamošnjega naselovanskega življa se je izjavila torej za našo državo.

Ponarejene češkoslovaške novčance v naši državi. Na Dunaju so priliči večjo družbo ponarejevalcev petkrenskih češkoslovaških bankovcev. Kakor poročajo, so ponarejevalci spravili mnogo teh bankovcev v promet tudi v naši kraljevini.

Pri volitvah v trški zastop v Mostarju je zmazala napredna lista z veliko večino. Tudi namestniki pripadajo napredni stranki.

Gornjgrad. Tukanji notar g. Franc Košenina je kupil za šolo velik stenski smetljev v Jugoslavije. Priporočljiv vgladi!

Iz Kenje nam poročajo: V Konjicah čimno 11 trgovin in trafik, pa niti v eni teh ne dobite Ciril-Metodovh vžigalic. Ali ni to sramotna nezavezanost? Mi pa moramo drago plačevati švabske proizvode, ki so vrhutega šo za nič.

Podružica Jugoslovanske Matice v Trebnjem ima svoj redni občni zbor dne 19. t. m. ob 3. popoldne v običajni dnevni sobi v prostorih gosp. Pehanića. Po obnem zboru prosta zabava ob sodelovanju domačega pevskega zbora.

Stavba v Isoni industriji v Dobrušinu, pri kateri je zaposlenih tudi mnogo Slovencev, je končana. Med podjetjem in delavci je prišlo po posredovanju ministristva za socialno politiko do zadovoljivega sporazuma.

Štorklja v električnem vozu. V Novem Sadu je štorklja obiskala ženo, ki je bila na potu k svoji sestri. Potnik si preplašeni zapustil električni voz, ki je drdral nato prazen do zadnje postaje. Konduktorka je bila za babico, ki je na zadnji postaji vjela prav krepkega fantka.

Paromlin v orol. Nemški kolonisti v Petrovom Polju pri Bišlini so zgradili lavi za drugarski paromlin. Te dni je izbruhnil iz neznanega vzroka v paromlinu ogenj, ki je vpepeli poslopje in v njem 4000 kg pšenice. Škoda se cení na 200.000 dinarjev.

Izjava beograjske policije. Povodom procesa proti komunističnim atentatorjem se pritožujejo nekateri obtoženci, da so bili v policijskih zapisih zlostavljeni, batinani, trpinčeni itd. Mnogi listi so te izpovedi, ki se ponavljajo povsodi pri političnih in drugih procesih, vzeli kot gotovo dejstvo. Policijsko ravnanje (uprava grada) objavlja sedaj komuniké, v katerem ugotavlja, da so vse te pritožbe izmišljene. Obtoženci so bili vsega skupaj 4 dni v policijskih zaporih in niso niti takrat niti pozneje preiskovalnemu sodniku se niti sami, niti preko svojih braniteljev, s katerimi so stalno občevali, niti enkrat pritožili.

Škratka v Velikem Bočkeru se močno širi. Osnova se je poseben odboj za omejevanje nalezljivih bolezni, ki bo dal običajstvu navodila, kako se morajo varovati pred okuženjem.

Misteriozni umor v Černomeru. Nedavno so našli pri Černomeru umorjenega nekega neznanca. Sedaj se je policiji posrečilo, dognati umorjenčovo ime. Piše se Ivan Roth, rodom iz Pele Martinšćine. Zločincem še niso na sledu.

60 ladij na Donavi zamrznilo v ledu. Kakor poročajo iz Novega Sada, tiči med Brailo in Galacem 60 ladij zamrznenih v ledu.

Dolarske fašvine

LJUBLJANSKI DOLARSKI PRINCI PRED SODNIJO.

Včeraj ob devetih dopoldne se je pričela pred ljubljanskim deželnim sodiščem na tri dni proračunjena kazenska razprava proti devetim poštnim uslužbencem, ki so obtoženi, da so odpirali pri svojem službovanju na ljubljanski pošti ameriška pisma in jemale iz njih dolare. Zanimanje za razpravo je zelo veliko: že v zgodnjih jutranjih urah so bile vse vstopnice za občinske oddane. Porotna dvorana, v kateri se vrši obravnavo, je nabito polna, vse z naglostjo zasleduje potek razprave.

Razpravo vodi kot predsednik sod. sv. dr. Skaberna. Votanti so: nadsv. Dulovec, svetniki dr. Mohorič, Pernuš in dr. Kaiser, obtožbo pa zastopa glavni državni pravnik dr. Domenico. Zagovornikov je sedem: dr. Fetič, dr. Jelenc, dr. Kakač, dr. Krivic, dr. Puc, dr. Švigelj, dr. Tavčar in dr. Tekavčič.

OBTOŽENCI.

Par minut pred 9. so prišli v dvorano obtoženci. Obtoženci so: 1.) Ernest Banovec, poštni aspirant, rojen 1898. v Ljubljani; 2.) Maks Jean, poštni oficijant, rojen 1891. v Ljubljani; 3.) Vekoslav Acelin, poštni aspirant, rojen 1893. v Ljubljani; 4.) Maks Favetti, poštni aspirant rojen 1900 v Sežani; 5.) Mirko Prosen, rojen 6. septembra v Spodnji Šiški; 6.) Rudolf Klamper, poštni aspirant, rojen 1892. v Spodnji Šiški; 7.) Stefan Šaka, poštni oficijal v Suhotici, rojen v Teparini; 8.) France Rapotec, poštni aspirant, rojen 1891. v Kozini, Istra; 9.) Rajko Hribar, poštni oficijant, rojen 1878. v Vevčah.

OBTOŽNICA.

Po otvoritvi razprave je bila najprej predčita obtožnica, ki ugotavlja, da so obtoženci odpirali na ljubljanski pošti iz Amerike prihajajoča pisma in jemale iz njih vlozene dolare. Oškodovalci so s tem ne le odpošiljatelje in adresate, ampak tudi poštne erar. Na podlagi celotne preiskave ugotavlja obtožnica, da so si prisvojili v času od jeseni 1919. do avgusta 1920.:

1. Ernest Banovec 260 dolarjev; v družbi z Jeanom še daljnih 10, z Acelinom 100 in v družbi z Favettijem še 30 dolarjev. Torej skupaj 400 dolarjev.
- 2.) Jean sam 209 dolarjev v družbi z Banovcem še 10, skupaj 219.
- 3.) Acelin sam okoli 300 dolarjev, v družbi z Banovcem 100, skupaj 400 dolarjev.
- 4.) Prosen 80 dolarjev.
- 5.) Klamper čez 50 dolarjev.
- 6.) Šaka Stefan in Rapotec vsak neznan število, ali vsckakor v vrednosti nad 4000 kron.

Hribar, Acelin in Rapotec so vrhu tega obtoženi tatvine poštne znamk v vrednosti okoli 14.000 kron. Vsega skupaj so si torej obtoženci po tedajni vrednosti dolarja prisvojili okrog 124.000 kron.

Nadalje je Acelin obtožen da je imel tekom leta 1920. intimno razmerje z dvema dekletoma v času, ko je bil spolno bojan.

Obtožnica navaja tudi zelo interesantne podatke o veseljaškem življenju, ki ga je družba vodila v špeditijskem oddelku. Dognano je, da so obtoženci med uradnimi urami popivali v uradu samem, večkrat pa tudi odhajali v razne ljubljanske gostilne in se popolnoma vinjeni vračali v službo!

Kontrolni organi so se čudili temu vselemu uradnemu razpoloženju. Niso si pa mogli telmačiti, odkod jemljejo osumljeni toliko denarja za svoje zabave, ki so jih priležali večeroma v družbi veselih deklet. Še, ko je poštni oficijant M. D. prejel odlok o premostitvi iz Ljubljane v Mokronog, je prišel dne 20. novembra 1920. za obtožence oni usodopolni dan. M. D. je namreč izjavil, da mora on iz Ljubljane, dolim ostanejo tatovi še tukaj. Ko so ga zaradi teh besed prijeli, je povedal vse, kar je vedel, na kar so bili klicni aretirani in so na policijske dejanje tudi priznali. Tudi med sodniško

Slovenec aretirán v Sarajevu radi poverbe. V Sarajevu je bil aretirán 21letni Slovenec Slavko Š., poštni oficijant v Sarajevu, ker je za časa, ko je bil vodja poštnega urala v Olovu, poveril 36.000 kron. Poveril je denar, kakor izjavlja, ker s svojo slabo plačo ni mogel izplačati in ker je vrh tega še podpiral svojega starega očeta. »Jugoslovanski List« piše k temu slučaju: »Sedaj pričakuje mladenič svojo usodo, katero bi mu mogli morda ubližiti Slovenci dobrega srca. ko bi se dogovorili in mu posodili 35.040 K ter s tem rešili eksistenco, ki propade, ako se ji ne pomaga. Slavko Š. je žalosten vzgled, kam dovedejo uradnika današnje razmere.«

Avtomobilna prometna v Ljubljani naznanja, da je zvišala vozne cene na progi Skofja Loka - Železniki za približno 5%. Povišanje stopi v veljavo dne 8. februarja t. l.

Poštna znamke, vsakovrstne, rabljene in nerabljene, posebno jugoslovanske kupuje po najvišjih cenah v vsaki množini dne 7. in 8. febr. v hotelu »Union«, (števila sobe pri portirju) od 10. do 12., 14. do 15. in od 17. do 18. ure Izidor Steiner, trgovec s poštnimi znamkami iz Broda na Savi. Kupi tudi fine antikvitete.

Zatekel se je na stavbo g. Pogačnika v Ljubljani, Dunajska cesta pri topničarski vojašnici mlad pes črne barve, visok z znamkami Ljubljana 1921/533, 1922/25.

Zaslišanje obtožencev. Po predčitanju obtožbe se je takoj pričelo zasliševanje obtožencev. Banovec Ernest priznava vse, kar mu obtožnica očita. Nato obščno pripoveduje, kako je prišel v službo in kako je sortiral pisma za hrvatsko in gorensko progo do Borovca. Videl je, da vlada v uradu veselo razpoloženje, seznanil se je pobliže z Jeanom, ki mu je o prikl omenil, da jemlje dolare iz ameriških pism. On sam se je pričel pečati z istim poslom. Pri tem sta mu pomagala tudi Acelin in Favetti. O Rapotcu ne ve ničesar gotovega povedati. Videl ga je, da je imel sicer pisma v rokah, a ne ve, če jli je odnašal domov. Nadaje pripoveduje, da je denar zapravljval vseč se mladost, v nadi, da jlm nihče ne pride na sled, in ne jati niti na manjšje stvarce.

Za njim je bil zaslišán Jean, ki priznava, da je spiličiral ameriška pisma. Na njegovem stanovanju so našli in zaplenili 757 ameriških pism, s katerih so morale biti velike vsote denarja.

Drugačen je obtožence Acelin, ki je pri predčitani svojro krivdo sicer priznal, a jo sedaj odločno zanika. Izgovarjač se, da je bil od policijskega inspektorja Habeta k podani izjavi dejensko prisiljen. Pravi, da je veržil in da mu je neki prijatelj iz Amerike pošiljal večje vsote denarja. Acelin taji, Banovec ga pobija in trdi, da sta skupaj spolirala in v družbi z dekleti zapravljala velike vsote denarja.

Tudi Favetti priznava svojo krivdo in naglašá, da je našel v Banovcu vedno oporo za svoje manipulacije.

Nato je dobil besedo Prosen, ki je v veselem razpoloženju bil in obdolževal vse ostale obtožence, češ, vsi smo kradli, vsi smo jli, nihče se ne more izgovarjati, da je nedolžen. Njegov nastop je bila prava senzacija. Obremenil je težko brez dvoma vse ostale obtožence.

Vsi ostali obtoženci, in sicer Klamper, Šaka, Rapotec in Hribar izjavljajo, da so nedolžni, in da se ne čutijo krivim.

Šaka pravi, da je sovražil vso to družbo, ker je videl, da so rjenci, in da zato ni bil z njo v prav nobeni zvezi. Ker ga ostali delajo skrivnega, izjavlja, da delajo le iz maščevalnosti, ker jih ni maral. Na to obširno slika, da je kot fitalisti kupčeval z znamkami in si na ta način zaslužil nekaj denarja, ker od doma poleg svoje majhne plače ni imel nobenih dohodkov. Govori hrvatsko in napravi na vse zelo dober vtis. Prosen ga obtožuje, Šaka pa odgovarja, da je lažnjivec. Rapotec in Hribar izjavljata, da sta nedolžna, vendar je dokazano, da je Hribar ukradel, ko je nadziral v »Jugoslovanski tiskarni tiskanje znamk, 15 pol natiskanih znamk in jih pozneje v družbi z Acelinom in Rapotcem prodal.

Po končanem zasliševanju obtožencev se je pričelo zasliševanje prič. Zaslišanih bo vsoga skupaj 43 prič.

Zaslišano so bile sledeče priče: Pavla Novak, Marija Otrin, Marija Ločnikar, Leo Strucler, Vidimir Koser, višji poštni ravnatelj dr. Anton Debelak in policijski inspektor Jože Habe. Vse priče so izpovedale pod prisego. Zasliševanje priče Pavle Novak je bilo tajno. Priznala je, da je bila v intimnem razmerju z Acelinom. Obtožnica tudi sama močno obtožuje. Interesantna je bila izpoved 77letne oškodovance Ločnikar, ki je izjavila, da ni prejela iz Amerike poslanih jeli pism z dolarsko vsebino. Predsednik vpraša Klamperja: »No, kje so denarji?« Odgovoril: »Ne vem.« Stara žena odgovori: »Vi že veste, kje so denarji.« Tudi ostale priče so obtoženo izpovedale za obtožence. G. Habe zlasti odločno zanika trditve Acelina, češ, da je ta podpisal protokol pod dejanskim pritiskom.

Obravnava so jo nato prekinili in se jutri nadaljuje.

Gospodarsivo

POGODBA Z UPNIKI ITALIJANSKE ESKOMPTNE BANKE.

Kakor smo že poročali, se je vršilo pred kratkim v predsedništvu italijanske vlade zborovanje, na katerem so strokovnjaki obrazložili pred zastopniki vlade sanacijski načrt za Italijansko eskomptno banko. Zastopnikom vlade je načrt ugajal; izrazili so le željo, da se o njem izjavijo upniki.

Dne 3. t. m. se je vršil sestanek z upniki, s katerimi se je sklenil sporazum, čigar glavni obrisi so sledeči:

1.) Osnovala se bo »Banca Nazionale di Sconto« z glavnico okoli 325 milijonov lir v delnicah po 400 lir. Glavnico bodo v celém konstituirali upniki Italijanske eskomptne banke.

2.) Italijanska eskomptna banka (Banca Italiana di Sconto) pride v likvidacijo. Neplodnosne aktivne se bodo prodale, plodnosne aktivne in one aktivne, ki bodo mogle postati plodnosne, pa prevzame Narodna eskomptna banka (Banca Nazionale di Sconto).

3.) Upnikom Italijanske eskomptne banke se bodo plačali sledeči odstotki: 75 odstotkov v gotovini v obrokli tekom enega leta ali največ tekom 18 mesecev; upniki s preko 5000 lir pa dobijo 65 odstotkov v gotovini v zgoraj navedenih obrokli, 18 odstotkov v delnicah in pravico na 2 odstotka v rezervi nove banke.

4.) 25 odstotkov se bo konvertiralo na vse upnike v bonih za povračilo izgubljenega, ki se bodo poravnali s svotami, dobljenimi pri realiziranju nemobilnih aktiv Italijanske eskomptne banke.

To so glavne točke, na katere se opravi novi načrt, ki mora dobiti odobritev Emisijiskih zavodov: 1.) ker ima Banca Italiana di Sconto menično obveznost namram Emisijiskim zavodom v znesku ena milijarde 700 milijonov; 2.) ker bi morali Emisijiski zavodi pod jamstvom vseh aktiv Eskomptne banke dati za predjem likvidno vsoto, ki bi mogla skurmo z razpoložljivostmi tega zavoda v likvidaciji dovesti eventualno do tega, da se plačajo upniki v obrokli.

— Stanje Narodne banke S.I.S. Po izkazu z dne 22. januarja je bilo v prometu za 4.590.827.180 papirnatih dinarjev. Množina novčanice se je od 15. do 22. januarja zopet zmanjšala in sicer za vsoto 48.828.095 dinarjev. Prve tri toline letošnje leta je nazadovala množica dinarjev za okoli 100 milijonov. Kovinska podlaga je narasla od 15. do 22. febr. za 3.6 milijona na 401.922.872 dinarjev. Stanje Narodne banke so jo torej znatno zboljšalo. Upati je, da bo to stanje ugodno vplivalo na našo valuto.

— Z žitnega trga dne 4. februarja: Sombor: pšenica 1640 — 1620 K, koruza 1220 — 1200, oves 1180 — 1200 K, moka št. 0 21.50 K, št. 2 20.50 K, krušna 19.50 K. Novi Sal: pšenica 1000 — 1020 K, koruza: 1190 — 1200 K, moka št. 0 21 — 21.50 K, št. 2 20 — 20.50 K, krušna 18.50 — 19.50 K, otrobi 805 — 810 K. — Bečkerak: pšenica 1580 — 1600 K, koruza 1200 — 1210 K, oves 1180 — 1200 K, moka št. 0 22 K, št. 2 21 K, krušna 19.50 — 20 K, otrobi 850 K. — Kakor je razvidno, cene žitu zopet namščajo, zlasti pšenica se je precej polražila.

— S tržišča pekmeza in sadja v Beču. Pekmez je skoro ves razprodan. Mogoče se nahaja v čvrstih rokah do kakih 15 vagonov še ne razprodanih. Povpraševanje slabo. Cene med 17.50 — 18.50 K za kg netto franko postaja. Za orchi je slabo povpraševanje. Pred Božičem so se plačali orchi do 22 K kg franko vagon »vstani«, sedaj pa jlm je cena slabša in se giblje okoli 20 K. — Suha jabolka in hruske se slabo prodajajo v inozemstvo. Cene so vsled tega nizke. V za njem času so se prodajale hruske po 8 — 9, a jabolka po 9.50 — 10.50 K za kg s postaja.

— Cene v Beogradu dne 3. februarja (v linarjih za 1 kg): bela moka 6.50 — 7. koruza moka 4 — 5, govolina 8 — 10, celotina 9 — 10, ovčje mesa 10, svinjetina 13 — 14, suha svinjetina 13, sirova čenina 18, suha elanina 20, mast 20 — 22, hlobasice 10 — 14, prašata 40, mleko 1 liter 3 — 3.50, stari krompir (1 kg) 3 — 4.

— Tvorница eksploziv na Hrvatskem. »Titanit«, d. d. za kemično industrijo v Zagrebu je začela v svoji tvornici v Karlovcu pod nadzorstvom pristojne oblasti proizvajati razne eksplozive. Tvorница proizvaja eksplozive, ki se uporabljajo v rudarstvu, industriji, železniških in drugih gradnjah. Specialni produkti tvornice je »titanit«, eksploziv, ki je pri prevoznju popolnoma neopasen.

— Naš izvoz v novembru. Meseca novembra minulera leta smo izvozili blaga v vrednosti 209.084.702 dinarjev. Med našmočnejšimi izvoznimi predmeti je bilo žito, katerega smo izvozili za 65.880.176 linarjev, potem moka, katere smo izvozili za 42.713.941 dinarjev. Torej dasta samo ta dva predmeta eno tretjino izvoza. Živine je bilo v novembru izvoženo za okoli 40 milijonov dinarjev (od tega največ svinj: za 19.725.000 d'inarjev). Lasa, njegovih izdelkov in predelkov so je izvozilo za okrog 20 milijonov dinarjev. Drugače je bil november lanskega leta na močnejši izvozni mesec. V okroglih številkah so je izvoz v prvih 11 mesecih 1921 gibal takole (v milijonih dinarjev): januar 123, februar 148, mare 228, april 216, maj 197, junij 176, julij 153, avgust 153, september 201, oktober 233, november 309.

— Obrtna banka v Ljubljani je ustanovila v Ljutomeru podružnico, ki je že pričela poslovati v hiši g. Frica Zemljča.

— Podružnica »Praštedione« se otvori v kratkem v Novem Sadu. »Praštedione« prevzame tam Handels- und Gewerbe-Bank.

— Carinski dohodki glavnih naših carinarnic za prvih 20 dni meseca januarja so znašali skupaj 49.680.999 dinarjev.

— Promet državnih železnic v Bosni. Državne železnice sarajevske direkcije so odpremile od 1. junija do konca decembra 1921 skupaj 2.478.239 oseb in 716.221 ton blaga, dohodkov pa je bilo 219.593.000 kron. V istem razdobju leta 1920 je bilo odpremljeno 1.932.038 oseb in 595.551 ton blaga z dohodki 150.600.390 kron. Osební promet se je torej zvišal za 523.181 oseb, a blagovni za 68.965.700 kron.

— Kriza v češkoslovaški konfekcijski stroki. »Prager Tagblatt« prinaša pod tem naslovom članek, iz katerega posnemamo sledeče: Vseled naraščanja KČ je prišla češkoslovaška konfekcijska industrija v zelo resen položaj. Vsa inozemska naročila so se stornirala. Najprej so se stornirala naročila iz Jugoslavije, potem so sledile stornacije iz Madžarske in sedaj iz Italije. Rumunska in Poljska ne prideta začasno kot odjemalci sploh ne v poštev. Češkoslovaška konfekcijska industrija se nahaja že dalje časa v težavnem položaju. V lanskí poletni sezoni je vsled pačanja cen utrpela znatne izgube. V zadnji zimski sezoni so se stornirala vsa rumunska naročila, ker tamošnji odjemalci niso mogli več naročiti vsled padca leja in vsled ponovno povišane uvozne carine. Razen tega imajo madžarski, rumunski in tudi jugoslovanski odjemalci mnogo zaostalih dolgov. Proti inozemskim stornacijam je konfekcijska industrija popolnoma brez moči. Inozemski trgovci se sklicujejo na »vis majors« in izjavljajo, da niso v stanu sprejeti naročenega blaga, oziroma ga ne morejo plačati. Vseled takega stanja je mnogo obratov že omejilo delo, obeta pa se, da bo večina obratov popolnoma ustavila delo.

— Praška družba za železno industrijo je ustavila, kakor poročajo iz Prage, obrat zaradi pomanjkanja premoga.

— Cirkulacija papirnatega denarja v Rumuniji. Dne 10. decembra lanskega leta je bilo v Rumuniji v prometu za vsoto 13.732.634.773 papirnatih lejev.

— Število konkurzov v Nemčiji. Iz Berlina poročajo: V novembru je znašalo število bankrotov v Nemčiji 193, v decembru 150. V vsem letu 1921 je znašalo število samo 3109 proti 12.700 konkurzom v gospodarsko ugodnejšem letu 1913.

Borza

Zagreb, devize: Berlin 151 — 153, Beč 235, London 1407 — 1410, New York 304 — 305, ček 298 — 300, Pariz 2550 — 2560, Praga 585 — 587, Švica 5960, Dunaj 3.90 — 3.95, Budimpešta 45.50 — 47; valute: dolarji 297 — 301, rublji 20 — 26, napoleondorji 1120, nemške marke 150 — 152, lejti 232 — 235, lire 1395 — 1402. Primorska banka 770 — 780. Trgovinsko-obrtno-industrijska banka 285 — 287.

Centralna banka 380 — 390. Hrv. eskomptna banka 780 — 785. Poljedelska banka 85 — 86. Lipotekarna banka 580 — 585. Jadranska banka 1100 — 1160. Jugoslovanska banka 495 — 500. Ljubljanska kreditna banka 910 — 925. Rječka pučka banka 450 — 460. Zanetiška banka 200 — 270. »Union« banka 2750 — 2800.

Beograd, valute: dolarji 75, lejti 59; devize: Pariz 632, Zencva 1480, Praga 1407 in pol, Dunaj 1.02, Berlin 37.75, Milan 352, Budimpešta 11.70.

Praga, devize: Berlin 2522.50 — 2602.50, Cuih 1028 — 1032, Milan 248 — 250, Pariz 451 — 453, London 231 — 233, New York 52.50 — 53.50, Beograd 68.25 — 69.25, Solija 35.10 — 35.90, Dunaj 0.53 in pol — 0.78 in pol, Varšava 1.32 in pol — 1.92 in pol; valute: nemške marke 2522.50 — 2602.50, švcarski franki 1023 — 1027, italijanske lire 245 — 247, francoski franki 448 — 450, funti 230 — 232, dolarji 52.25 — 53.25, jugoslovanske note 65.25 — 66.25, levi 33.85 — 34.65, avstrijske žigosane 0.58 in pol, poljske marke 1.12 in pol — 1.72 in pol, madžarske krone 7.70 — 8.30.

Curli, Berlin 2.51, New York 510, London 22.08, Pariz 42.95, Milan 23.80, Praga 9.87, Budimpešta 0.77 in pol, Zagreb 1.70, Varšava 0.15, Dunaj 0.17, avstrijske žigosane 0.08.

Dunaj, devize: Zagreb 25.23 — 25.27, Beograd 100.90 — 101.10, Berlin 3847 — 3853, Budimpešta 1213.50 — 1216.50, London 340.40 — 340.60, Milan 363.90 — 364.10, New York 78.48 — 78.52, Pariz 657.30 — 657.70, Praga 150.47 — 150.53, Solija 52.45 — 52.55, Varšava 2.42 in pol — 2.44 in pol, Curli 1434.75 — 1435.25; valute: dolarji 7723 — 7727, funti 337.90 — 338.10, francoski franki 653.80 — 654.20, Italijanske lire 352.90 — 353.10, jugoslovanske note 100.40 — 100.60, poljske marke 338 — 340, lejti 60.55 — 61.05, švcarski franki 1509.75 — 1510.25, češki krone 150.22 — 150.28, madžarske krone 1228 in pol — 1231 in pol.

Berlin, Rim 947.05 — 948.05, London 880.10 — 881.90, New York 20279 — 20321, Pariz 1704.25 — 1707.75, Švica 3986 — 3994, Dunaj 6.83 — 6.87, Praga 399.10 — 399.20, Budimpešta 31.16 31.24, Zagreb 65.50, Solija 136.35 — 136.65.

CLAUDE FARRÈRE:

Morski ropar

(Le Flibustier des Mers.)

Roman.

«Seveda», odkritosrčno odgovori Tomaž. Pri tem pa misli: «To je pa dober posel zame, če moji sovražniki tudi meni odpuste na isti način! Kajti njihove krivice meni so kakor tenka bilka, moje nasproti njim pa kakor debelo in težko bruno...»

Sedaj se žalostno nasmehlja, ker se v dnu svoje duše še enkrat spomni na sestro Mino in svojo nekdanjo ljubico Anomarijo, potem na domačine maloneške, pa na Spance v Ciudad Realu, na one v Vera Cruzu in na vse one, ki jih je srečal na morju, ... in na Juano...

Tako sanjari in razmišlja Tomaž in koraka naprej, vedno z istim mirnim korakom, ne da bi razil na pot, koder ga vodijo. Bilo je res čudežno gledati tega pred kratkim še tako ponosnega in neupogljivega moža, ki je sedaj v bližini smrti tako miren, kakor da je že ves v veličanstveni blaženosti groba.

Vkljub vsej svoji ravnodušnosti napravi posvetnim stvarcem pa se pričinja Tomaž čuditi, da je eskorta zapustila mestne ulice in da se pomika sedaj mimo skladišč in magacinov ob obali. Vislice se postavljajo po navadi tam na bregu nad mestom. Ves začuden sedaj vpraša kaplana:

«Kje hudiča me pa hočejo obesiti, očka moj?»

Toda kaplan mu iznova prisrčno stisne roko in pravi:

«To ti je vsejedno, sinko moj! Misli sedaj jedino le na boga, b ka-

teremu se že to uro povrneš v vsem sijaju... In ne glej tja na ono stran, dostavi, kajti Tomaž gleda tja proti morju, da spozna ladje, tam zasidrane.

Dobri pater mu je tako hotel prihraniti pogled na vislice. Toda Tomaž je že razumel, saj vidi, da se odpravljajo ves sprevod naravnosti proti njegovi lastni «Lepi podlasci», ki je zasidrana in privezana tik ob koplini.

«Halo!» zakliče, proti svoji volji nekoliko glasneje, «ali naj vodim hugenotski ples kar na svoji veliki rajni, kakor se le prošli teden vsi oni Španci pri meni?»

«Da, uganili ste, dragi gospodi!» mu sedaj odgovori krvnik, ki doslej ni bil zini besedice. Sedaj je mislil, da velja delinkventno vprašanje njemu, in že od narave uljuden ni videl sedaj nič slabega v tem, da mu odgovori na vprašanje. Tomaž se mu zahvali in kimne z glavo.

«Bogami», pravi in si ogleduje veliko rajno, ne da bi pobčedel, čeprav vidi, da so hlapi že postavili vintilo, to me pa res prav veseli! Tako se vsaj odpravim na zadnjo pot iz lastne hiše, kakor najboljši potniki!»

In še vedno si ogleduje veliko rajno, čeprav se kaplan trudi na vse pretege, da ga odvrne od tega pogleda.

«Bogami», pravi zopet Tomaž, sedaj s svojim krasnim, čudovitim, zaničevalnim smehom, «zares ves svoj živ dan nisem imel pri nobeni svečanosti tako prvovrstnega, tako vzvišenega mesta...»

Pri teh besedah pa se naenkrat zgodi in oči se mu izbulijo. V najglobljem dnu svojih spominov se sedaj zopet spomni na ono maloneško

babnico, ki mu je nekoč v Ulici Treh kraljev prorokovala. Doslej se je uresničil že en del tega, kar mu je povedala. In bilo mu je, kakor da sliši tudi sedaj meketajoči glas stare babe, ki pravi njemu, Tomažu Trubletu, ta hip še enkrat tisti temni in takrat tako nerazumljivi, dances pa tako jasni stavek:

«Končal boš zelo visoko, zelo visoko, še mnogo višje, ko na tronu...»

Odtod pa do konca koraka Tomaž ves zamišljen, in oči poveča v tla. In nekolikokrat zamrmra z neizmerno žalostnim glasom ime Ludvika Guénoléja...

S krova na kopno položena deska dovoljuje pristop na fregato. Tomaž koraka lahno po deski, čeprav so mu noge dokaj tesno zvezane. In si odahne, ko stopi na krov, na ta s slavo pokriti krov, ker je bil tolikrat zmagovit.

Končno so bile opravljene zadnje formalnosti. Zastopnik sodišča še enkrat prečita razsodbo. Obsojenca izroče krvniku, ki mu položi svojo roko na ramo.

Tomaž stopa za njim izredno ravnodušen. V zadnjem trenutku pred usmrčenjem pa se vmeša še nekdo, pred katerim vsak spoštljivo odstopi, da mu da mesta. Tomaž pogleda in vidi gospoda namestnika de Cussitara, ki ga je plemenito sočutje prignalo, da pomaga svojemu nekdanjemu gostu v zadnjem težkem trenutku. Saj vemo, kako visoko spoštuje namestnik bajno hrabrost tega nesrečnega junaka, hrabrost, ki je tako redka in tolika, da jo gospod de Cussitara, sam hraber vojščak, smatra uprav za nadčloveško.

(Konec prih.)

Gledališče

LJUBLJANSKO GLEDALIŠČE.

DRAMA.

Torek, 7. febr.: Zaprtó.

Sreda, 8. febr.: «Vražja ženska. D.

Cetrtek, 9. febr.: «Hamlet». Izv.

Petek, 10. febr.: «Vražja ženska. B.

Sobota, 11. febr.: «Prekрасne Sabinke». A.

Nedelja, 12. febr.: Popoldne ob 3. «Revizor». Izv.

Nedelja, 12. febr.: Zvečer ob 8. «Hamlet». Izven.

Ponedeljek, 13. febr.: «Prekрасne Sabinke». C.

Torek, 14. febr.: Zaprtó.

OPERA.

Torek, 7. febr.: Ob 50letnici gledališkega delovanja garderobierke ge. Waldsteinske. «Carmen». Izv.

Sreda, 8. febr.: «Evangeljnik». E.

Cetrtek, 9. febr.: «Trubadur». B.

Petek, 10. febr.: Zaprtó.

Sobota, 11. febr.: «Cavalleria rusticana». «Plesna legendica». E.

Nedelja, 12. febr.: Popoldne ob 3. «Labodje jezero». Izv.

Ponedeljek, 13. febr.: Zaprtó.

Torek, 14. febr.: «Cavalleria rusticana». «Plesna legendica». D.

REPERTOAR MARIBORSKEGA GLEDALIŠČA.

Torek, 7. febr.: «Dedič velikega časa». C.

Sreda, 8. febr.: «Kier ljubezen tam bog». «Volkašin». premijera. B.

Cetrtek, 9. febr.: «Mam'zelle Nitouche. A.

Petek, 10. febr.: «Ptičar». Izv.

Sobota, 11. febr.: «Za narodov blagor». C.

Nedelja, 12. febr.: Ob 15. «Hlapec Jernej», otroška predstava. Ob pol 20. uri «Kier ljubezen tam bog». «Volkašin». Izven.

Torek, 14. febr.: «Sovražnik ljudstva». Premijera. C.

Sreda, 15. febr.: «Mam'zelle Nitouche. B.

Zabave

ZABAVA S. K. «HERMES». V nedeljo dne 12. t. m. ob sedmih priredi S. K. «Hermes» v Spodnji Šiški v salonu g. Štefica, gostilničarja v Spodnji Šiški, «večer smeha», in sicer dve igri, «Trije tički», burka v dveh dejanjih, in «Nemški neznajo», burka v eni dejanju. — Odbor.

MASKERADA. Telovadno društvo Sokol v Mozirju priredi v nedeljo dne 12. t. m. v hotelu «Ilija» veliko maskerado.

Odgovorni urednik Vit. F. Jelenec. Lastnik in izdajatelj: Konzorcij «Jutra».

Vremensko poročilo

Ljubljana, 6. februarja 1922

Ljubljana 806 m n d morja

Kraj opazovanja	ob	Zračni tlak	Zračna temperatura	Veter	Oblačno 0-10	Padavine mm
Ljubljana	7.	737.0	-1.2	sev. vzh.	sneg	2.6
Ljubljana	14.	736.8	-5.4	"	"	—
Ljubljana	21.	737.4	-6.6	"	oblačno	6.0
Zagreb	7.	764.4	-8.0	vzhod	sneg	4.0
Beograd	7.	763.4	-6.0	"	"	1.9
Budaj	7.	761.1	-10.0	sev. zap.	oblačno	1.9
Praga	7.	—	—	—	—	—
inost.	7.	767.2	-11.0	bresvetra	oblačno	—

Opomba: V Ljubljani barometer višji, temperatura nižja. Sonce vzhaja ob 7.19, zahaja ob 17.11.

DRVA

cela letna dobava v letu 1922. se kupi vsako množino. Obvezne ponudbe do 18. februarja 1922. z navedbo dobavnega časa je poslati do 12. februarja 1922. na «Poštni predal 151», glavna pošta, Ljubljana.

Veličja auto-delavnica in garaža JOSIP JUG sprejema vsakovrstna popravila od najmanjših do generalnih popravil. Postrežba točna, dela z jamčeno. 2042

Maribor, Tržaška cesta 18.

1^a kisló zelje 103

na vagone, dobavlja najceneje Aladar Schwartz, Subotica, Scotus Viator ulica 14.

Samostojen korespondent

za slovenščino z večletno prakso, se išče za takojšnji ali poznejši nastop. Prednost imajo oni, ki se večji v knjigovodstvu in obvladajo srbo-hrvaščino. Ponudbe s prepisom spricval ter navedbo referenc na 196

Parno veležganjarno Robert Diehl, Celje (Slovenija).

Zveza industrijcev

na slovenskem ozemlju kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev v Ljubljani

razpisuje mesto konceptnega uradnika (pravnik)

v svojem tajništvu za takojšen vstop. — Pismene ponudbe s curriculum vitae, zlasti z navedbo absolviranih pravnih študij, naj se vpošljejo Zvezi industrijcev v Ljubljani.

Št. 735.

RAZGLAS.

Dne 24. februarja 1922. ob 11. uri se vrši pri gradbeni direkciji v Ljubljani, Turjaški trg št. 1, II. nadstr.

ponudna obravnava

za dobavo mejnikov za novo državno mejo med kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev ter republiko Avstrijo.

Natančnejši podatki so na razpolago pri gradbeni direkciji med uradnimi urami. Zapečatenim ponudbam, kolkovanim s kolkom za 20 Din je priložiti potrdilo finančne deželne blagajne v Ljubljani o vplačani kavciji v znesku 5% ponudene vsote z izjavo, da ponudnik v celoti sprejme dobavne pogoje, dovolitev ministra za gradbe, da se ponudnik sme udeleževati javnih licitacij ter potrdilo pristojne davčne oblasti, da so plačani vsi davki. Vse priloge morajo biti pravilno kolkovane.

Namesto dovolitve za udeleževanje pri javnih licitacijah zadošča za sedaj ponudbi priložena prošnja na ministrstvo za gradbe, kolkovana in opremljena v zmislu razglašene gradbene direkcije št. 3776 z dne 17. oktobra 1921, Ur. l. št. 129 z dne 26. oktobra 1921, in pravilno frankirana kuverta, naslovljena na ministrstvo za gradbe.

Gradbena direkcija si izrečno pridržuje pravico, da odda dobavo brez ozira na ponujeno vsoto.

Nepravilno kolkovane ali pomankljivo opremljene ponudbe se ne bodo vpoštevale.

Gradbena direkcija za Slovenijo v Ljubljani.

dne 4. februarja 1922.

Gradbeni direktor:
Inž. A. Klinar s. r.

Službe

Samostojen,

zanesljiv knjigovodja in kore spondeut dobi vodilno stalno mesto pri manjši družbi v Ljubljani. Naslov v upravi «Jutra». 304

Trg. pomočnik

mešane stroke za večjo trgovsko deželo. se išče. Ponudbe na upravo «Jutra» pod št. 22/a

Prodajalka,

samostojna starejša moč za večjo trgovsko deželo. se išče. Ponudbe na upravo «Jutra» pod št. 23/a

Knjigovodkinja

za neko ljubljansko vinsko velet govinu, dobra starejša moč, se išče. Ponudbe na upravo «Jutra» pod št. 24/a

Trgovskega sotrudnika

starejšo moč, za vodstvo večje trgovine z mešanim blagom dovelj izvečnega samo prvo vrstno moč, sprejme trdika Norta. Zanier & s n Sv. Peter v ravinski do ini. 284

TRJAVEC & TURK

«pri Zlati lopati»

trgovina z železnino

(prej Hammerschmidt)

Ljubljana, Valvazorjev trg št. 7

nasproti križevniške cerkve.

Zaloga cementa in karbida.

Naročite! Dr. Iv. Prijatelj:

Predhodniki in idejni utemeljitelji ruskega realizma.

418 strani.

Cena 92 K, po pošti 6 K več.

Štor boče poznati rusko književnost in razvoj ruskih razm., mu je ta knjiga neobhodno potrebna.

Naroča se pri Tiskovni družbi v Ljubljani, Presernova ulica, nasprot glavne pošte.

Trgovski pomočnik

(poslovodja) ali trgovsko naobražena ženska, se sprejme na deželi. Naslov pov. uprava «Jutra». 270

Trgovskega pomočnika

(železninarja), potrebuje trdika Pinter & Lenard, železnina. Maribor. 302

Prodajam

Dva štedilnika,

dobro ohran. ena, kakor tudi več sobnih peč. je naprodaj. Ogleda in vpra. se: Simo Gregorčičeva ulica št. 111 pri g. Huss. 301

Klaviir,

dobro ohranjen, se zelo po ceni proda. Naslov v upravi «Jutra» pod št. 49.

Trije psi in ena pasca,

volje pasme, se pro. sjo. Kožem, fotograf, Lutija. 283

Stanovanja

Soba lišča

mlajši gospod pri boljši rodbini, z električno razsvetljavo, po možnosti z uporabo kopal.

nice, ima dovoljenje stano-

vanske. a urada. Ceojene ponudbe na upravo «Jutra» pod «Boljša rodbina». 295

Brezplačno hrano

tekem enega leta in razno tega stanovanje, obstoječe iz ene sobe in kuhinje dam tistemu, ki pripomore mali inteligentni družini do stanovanja iz dveh do treh sob in kuhinje. Ponudbe na upravnštvo lista «Jutra» pod «Stanovanje». 285

Zamenja se stanovanje

crasno, svetlo, z električno lučjo, na cesti, obstoječe iz dveh sob in kuhinje, z drema ali tremi sobami in kuhinjo, če mogoče v sredini mesta. Istotam se sprejme več gospodov ali gospodičen na domoto

meščansko hrano.

Naslov pov. iz prijaznosti uprava «Jutra», Presernova ulica 54. 21/a

Razno

Francaise 287

cherche une chambre, meublée ou non dans famille distinguée. Écrire sous «Francaise» au journal.

Inženier dr. Miroslav Rasal

oblastveno poverjen
stavbeni inženier
Ljubljana
Hilšarjeva ulica št. 7.

Specijalne stavbene podjete na belgijske, nizozemske in vojne gradbe.

Izraha vodnih sil.

Delaška glavica:
K 20.000.000.—

SLOVENSKA ESKOMPTNA BANKA

LJUBLJANA, Šelenburgova ulica št. 1.

PODRUŽNICE:

Novo mesto, Rakov, Slovenjgradec

Izvršuje vse bančne posle najtočnejše in najkulantnejše.

Rezervni zaklad:
K 6.500.000.—

Telefoni št. 146, 458

Brzjavke: ESKOMPTNA